

בס"ד. ר"ד ליל ש"ק, א' דחג הסוכות בעת הסעודה, ה'תש"ל.

רשימה פרטית בלתי מוגה

א. על השאלה בנוסח "שלום עליכם", מהו הטעם שבכל פעם אומרים "מלאכי השלום", מלבד בפעם הראשונה שאומרים "מלאכי השרת" — ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בסידור מהרי"ד¹ (שיש בו ענינים גם מהצ"צ) מבואר שד' פעמים שלום הם כנגד ד' עולמות אבי"ע, "שלום עליכם" — כנגד עולם האצילות וכו', עד "צאתכם לשלום" — כנגד עולם העשי'. ומבאר ש"מלאכי השרת הם מלאכים דאו"א הנקראים מלאכים המוני מעלה .. לכן הם מלאכי השרת למעלה כו'".

ובפשטות יש לומר, שבדרך כלל נקראים "מלאכים" בשם "מלאכי השרת", ע"ש השליחות (שירות) שלהם, וכאשר מילאו השליחות, אזי נקראים "מלאכי השלום".

(והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א):

פעם שאלו אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר: מדוע מיד אומרים למלאכים "צאתכם לשלום"? והשיב, שאצל מלאכים כל רגע הוא יקר².

ב. דובר בארוכה אודות שינה בסוכה³, ובנוגע לשאלה מדוע לא נתפרש בספר המנהגים שאין מנהגנו לישן בסוכה⁴, כשם שנתפרש ש"אין מנהגנו בנוי סוכה"⁵ — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בנוגע לנוי סוכה — שמעתי בפירוש מכ"ק מו"ח אדמו"ר בלשון הוראה שאין זה מנהגנו⁶, אבל בנוגע לשינה בסוכה הי' לשון כ"ק מו"ח אדמו"ר — בשם אדמו"ר האמצעי — (רק) איך יכולים לישון כו'⁷.

ואילך). וש"נ.

(4) ראה גם ר"ד בעת הסעודות יום ב' דחה"ס תשכ"א (תו"מ חכ"ט ע' 40). וש"נ.

(5) ספר המנהגים ע' 65. וראה גם ר"ד הנ"ל (שם ע' 41). וש"נ.

(6) ראה שיחת ליל א' דחה"ס תש"ד ס"ג (סה"ש תש"ד ע' 12).

(7) שיחת ליל א' דחה"ס (בסעודה) תרצ"ט ס"ג (סה"ש תרצ"ט ע' 295).

(1) במענה לשאלה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שסידור זה נכתב מלכתחילה בתור סידור, ואינו ליקוט מדרושי חסידות שנדפסו על הסידור, כמו "סידור תפלה עם לקוטי תורה" (ווילנא תרס"ז).

(2) ראה גם תו"מ — רשימת היומן ריש ע' שעח. וש"נ.

(3) ראה בארוכה שיחת יום ב' דחה"ס ס"ז; יום שמח"ת סכ"ה; ש"פ בראשית ס"כ (לקמן ע' 130 ואילך; 185 ואילך; 230

וזוהו היסוד למנהגנו — ע"פ דברי הגמרא⁸ בנוגע להדס: "רב אחא ברי' דרבא מהדר אתרי וחד (שני עלין בעוקץ אחד ועלה אחד מלמטה ועולה ורוכב על השנים — אע"ג דתלתא בחד קינא כ"ש דכשר) הואיל ונפיק מפומי' דרב כהנא", והיינו, שאע"פ שמצד הענין ד"הדר" שנאמר בד' מינים [כפי שלמדים מאתרוג גם בנוגע לשאר ג' המינים⁹], הי' יכול ליקח הדס משולש שהוא יותר מהודר ונאה¹⁰, אעפ"כ, הי' "מהדר אתרי וחד" דוקא, כדי להראות שמתנהג ע"פ שיטת רבו ("דאָס איז זיין רבי"!). ולהעיר, שגם מנהגנו בנוגע לנוי סוכה הוא פלא גדול, שהרי ענין זה נזכר בגמרא¹¹.

וכן פלא גדול מנהגנו בנר חנוכה⁴, שבגמרא¹² איתא ש"מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ", ואעפ"כ אין עושים כן¹³. וכבר כתב הרה"צ ממונקאטש¹⁴ שלא ראה שתלמידי הבעש"ט ידליקו נר חנוכה על פתח הבית מבחוץ, ולא רק במקום שהי' פחד מפני הגויס, אלא גם במקום שהיתה אפשרות לכך¹⁵.

ג. כ"ק אדמו"ר שליט"א סיפר שקיבל מכתב שהרפורמים הנהיגו לתקוע בשופר גם בר"ה שחל בשבת, ואמר (בכת-שחוק): לכאורה הצדק עמהם, שהרי הטעם שאין תוקעין הוא בגלל החשש "שמא כו' יעבירונו כו"¹⁶, ואילו אצלם לא שייך חשש זה!... אבל ע"פ המבואר בחסידות¹⁷ שהטעם הוא לפי שהמשכה שע"י תק"ש נעשית ע"י ענין השבת עצמו, הרי גם אצלם אין מקום לתק"ש בשבת.

ד. בנוגע למנהג לחלק צדקה בערב סוכות¹⁸ — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: לא ראיתי שכ"ק מו"ח אדמו"ר נהג כן¹⁹.

-
14) נמוקי או"ח סתרע"א.	8) סוכה לב, סע"ב (ובפרש"י). וראה גם
15) נתבאר בשיחת נר ה' דחנוכה ס"ב	תו"מ חל"ח ע' 59. וש"נ.
(לקמן ע' 426 ואילך).	9) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סרמ"ה ס"ב.
16) ר"ה רפ"ד. וש"נ.	וש"נ.
17) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נו, א ואילך.	10) כמ"ש (בשלח טו, ב) "זה א-לי
ובכ"מ.	ואנהו", "התנאה לפניו במצוות" (שבת קלג,
18) ראה פע"ח שער חה"ס ספ"ג. ספ"ד.	ב).
סידור (עם דא"ח) שער הסוכות רנו, ג.	11) שם כב, א. וש"נ. וראה בארוכה שיחת
19) ראה גם ר"ד ליל א' דחה"ס דאשתקד	יום שמח"ת סכ"ו ואילך (לקמן ע' 186 ואילך).
(בעת הסעודות) ס"ג (תו"מ חנ"ד ס"ע 94).	12) שם כא, ב.
וש"נ.	13) ראה גם תו"מ חל"ה ע' 339. וש"נ.

ה. על השאלה בנוגע למ"ש בספר המנהגים²⁰ ש"שמחת החג מתחילה מליל ראשון דחג הסוכות" — אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שענין זה מתאים ("אויסגעהאַלטן") ע"פ נגלה²¹.

ו. דובר אודות ברכת שהחיינו כשהלולב ביד אחת והאתרוג ביד השנית (ולא כהנהגין ליטול האתרוג רק לאחר ברכת שהחיינו²²) — דכיון שכל זמן שאין אוחזין ד' המינים ביחד לא נתקיימה המצוה, הרי זה נקרא "עובר לעשייתן"²³.

(22) ראה שו"ע או"ח סתרנ"א ס"ה.

(23) פסחים ז, ב. וש"נ.

(20) ע' 66.

(21) ראה גם ר"ד יום א' דחה"ס הנ"ל

ס"ח (תו"מ שם ע' 97). וש"נ.